

ДИСЦИПЛІНА “ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ”

ТЕМА 1.

**Психологія вищої школи,
її предмет, завдання та методи**

д.пед.н., проф. Л.В. Штефан

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

- ◎ 1. Предмет та завдання психології вищої школи
- ◎ 2. Методи науково-психологічного дослідження

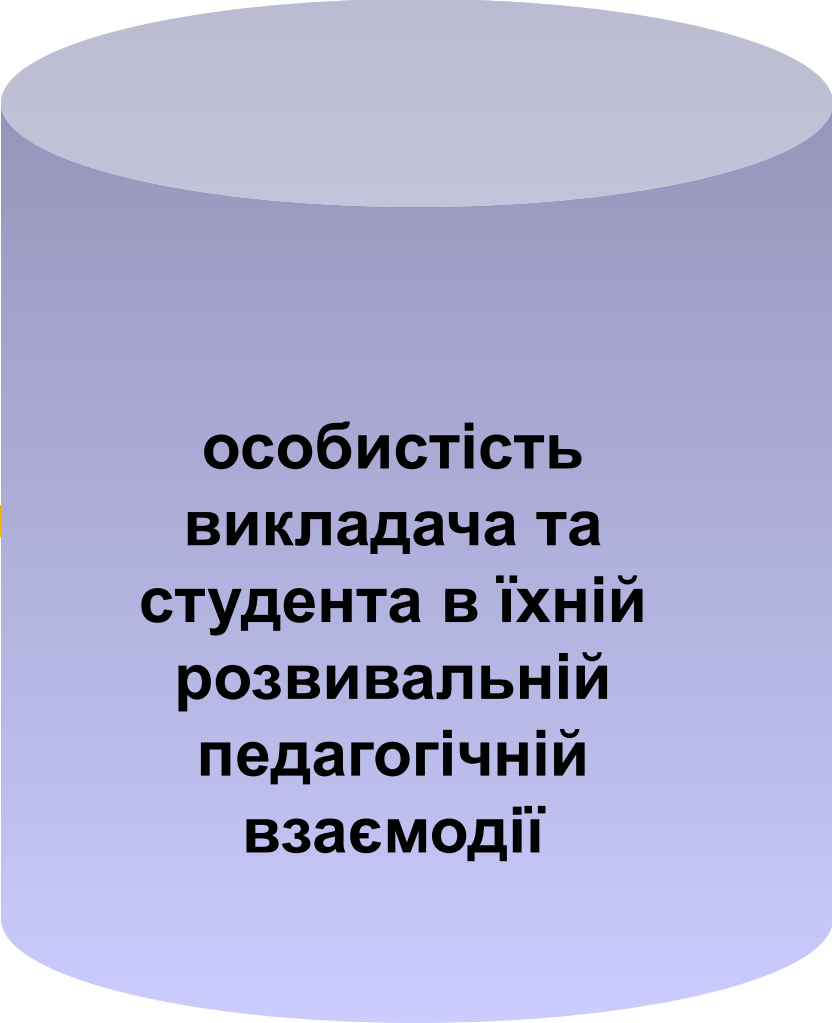
1. ПРЕДМЕТ ТА ЗАВДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

- ◎ **це наука, яка вивчає закономірності функціонування психіки студента як суб'єкта навчально-професійної діяльності та специфіку науково-педагогічної діяльності викладача, а також соціально-психологічні особливості професійно-педагогічного спілкування та взаємин викладачів і студентів**

***Предметом
психології
вищої школи***

**особистість
викладача та
студента в їхній
розвивальній
педагогічній
взаємодії**

ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ ВИВЧАЄ

**закономірності функціонування
психіки студента як суб'єкта
навчально-професійної діяльності**

**специфіку науково-педагогічної
діяльності викладача**

**соціально-психологічні
особливості професійно-
педагогічного спілкування та
взаємин викладача і студентів**

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

- - розробка наукової, психолого-методичної бази для контролю за процесом, повноцінністю змісту та умовами психічного розвитку студентів, їхнім особистісним зростанням і професійним становленням;
- - психологічна експертиза змісту робочих програм із вивчення навчальних дисциплін, які повинні вміщувати всю технологію опанування знаннями;
- - обґрунтування оптимальних форм навчально-професійної діяльності та спілкування студентів, які сприяють засвоєнню ними всього розмаїття професійних функцій і важливих соціальних ролей;

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

- - психологічне обґрунтування інноваційних дидактичних проектів і педагогічних експериментів у вищій школі;
- - пошук ефективних шляхів (методів і засобів) забезпечення фундаментальної психологічної підготовки студентів, підвищення рівня їхньої загальної культури та психологічної компетентності;
- - надання психологічної допомоги та підтримки всім учасникам педагогічного процесу, особливо в період особистісних криз та професійного самоствердження.

2. МЕТОДИ НАУКОВО- ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

МЕТОДИ НАУКОВО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

- ◎ **це інструменти, за допомогою яких вирішуються ті чи інші проблеми педагогіки, відкриваються закономірні зв'язки явищ, що вивчаються**

ВИМОГИ ДО МЕТОДУ ДОСЛІДЖЕННЯ

- **заданість методу метою дослідження;**
- **результативність та надійність методу, тобто наявність результату із високим ступенем вірогідності;**
- **ефективність як умова досягнення мети із мінімальними зусиллями та максимальним результатом;**
- **економічність як можливість досягнення конкретних результатів без впровадження додаткових зусиль;**
- **доступність у розумінні та застосуванні.**

ЗАГАЛЬНОНАУКОВІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

- ◎ **загальнотеоретичні** (абстракція, конкретизація, аналіз, синтез, порівняння, протиставлення, індукція, дедукція тощо);
- ◎ **соціологічні** (анкетування, інтерв'ювання, експертні опитування, рейтинг тощо);
- ◎ **соціально-психологічні** (соціометрія, тестування тощо);
- ◎ **математичні** (ранжування, шкалування, статистичні методи тощо).

КОНКРЕТНОНАУКОВІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

- ◎ **теоретичні** (аналіз літератури, архівних джерел, документацій, продуктів діяльності студентів, аналіз поняттєво-термінологічної системи, побудова гіпотез, побудова уявного експерименту, прогнозування, моделювання тощо);
- ◎ **емпіричні** (спостереження, бесіди, визначення і узагальнення масового та індивідуального педагогічного досвіду педагогічний експеримент і т.д.).